

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ยังไม่บรรลุตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายที่ควรจะเป็น ทั้งนี้เพราะบรรดาผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่างก็ยังมีความเข้าใจในเรื่องของวิชาพื้นฐานทั่วไปคลาดเคลื่อนอยู่ ประกอบกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องวิชาพื้นฐานทั่วไปในประเทศไทยก็ยังไม่ค่อยแพร่หลายนัก ส่วนในต่างประเทศนั้นแม้ว่าจะได้มีการศึกษา เรื่องวิชาพื้นฐานทั่วไปกันอย่างกว้างขวางมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม แต่ทว่ากรณีของการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยเฉพาะนั้นก็ยังไม่ปรากฏ ดังนั้นเพื่อความเข้าใจอันดี ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมเรื่องราวของวิชาพื้นฐานทั่วไปจากตำรา เอกสาร และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งของไทยและของต่างประเทศ มาจัดหมวดหมู่เข้าด้วยกัน แล้วนำเสนอตามลำดับความสัมพันธ์คือ ความหมายของหลักสูตร ความเป็นมาและแนวเหตุผลสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป การนำหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปไปใช้ ปัญหาของการนำหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปไปใช้ ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยครู ลักษณะการจัดหลักสูตร การบริหารหลักสูตรและการจัดปัจจัยการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละตอน ดังนี้

ความหมายของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปนั้น นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งเพราะเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง อันจะทำให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผล แต่ในขณะที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน จะดำเนินไปไม่ได้ถ้าไม่มีหลักสูตรมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เอกวิทย์ ๗ ถलग ได้นิยามหลักสูตรว่า หมายถึง ตัวหลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน แบบเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน กูค (Carter V. Good) ได้ให้ความหมายของ

¹ เอกวิทย์ ๗ ถलग, "สาระสำคัญที่ควรพิจารณาในการสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา," วารสารวิชามัธยมศึกษา 3(มีนาคม 2513): 3.

หลักสูตรว่า หมายถึง หัวข้อรายวิชาต่าง ๆ ที่จัดเป็นหมวดหมู่ เรียงตามลำดับจากง่ายไปหายาก หรือหมายถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา หรือหมายถึงเค้าโครงการการศึกษาที่วางไว้ อย่างกว้าง ๆ

ความหมายของหลักสูตรอาจจะแตกต่างกันออกไปตามระดับของการศึกษา เพราะขอบเขต และหน้าที่ของการศึกษาในแต่ละระดับแตกต่างกัน เวย์เซย์ (Laurence Veysey) ได้กล่าว ถึงความหมายของหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาว่า หมายถึงตัวเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ตลอดจนกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเนื้อหาและรายวิชานั้น ๆ จากคำนิยามนี้จะเห็นได้ว่า เนื้อหาวิชาหรือศาสตร์ใน แต่ละสาขา เป็นโครงสร้างที่สำคัญของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษา ขั้นสูงที่มุ่งเสริมสร้างความรู้ลึก ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งทำให้การศึกษาเป็นไปในแนวแคบ ปัจจุบันจึงได้มีความพยายามที่จะทำให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยเห็นได้ จากการศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดให้วิชาการศึกษาทั่วไป หรือวิชาพื้นฐานทั่วไป (General Education) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา เพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้รอบรู้และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ดียิ่งขึ้น

ในที่นี้ผู้วิจัยขอใช้คำว่า วิชาพื้นฐานทั่วไป เพราะเป็นคำที่ใช้อยู่ในหลักสูตรของวิทยาลัยครู ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู

¹ Carter V. Good, Dictionary of Education (New York: McGraw-Hill Book Co., 1945), p. 113.

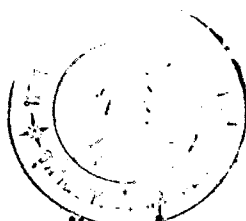
² Laurence Veysey, "Stability and Experiment in the American Undergraduate Curriculum," in Content and Context: Essay on College Education ed. Carl Kaysen (New York: McGraw-Hill Book Co., 1973), p. 22.

³ วิจิตร ศรีसान, หลักสูตรอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 78.

ความเป็นมาและแนวเหตุผลสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป

แนวคิดเรื่องวิชาพื้นฐานทั่วไปเริ่มมาตั้งแต่สมัยแรกที่มีมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา แต่ที่ปรากฏเป็นรูปแบบอย่างที่เป็นอย่างนี้เป็นอยู่ในปัจจุบัน เริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1920 เนื่องจากนักการศึกษาหลายท่านมีความเห็นว่า นักศึกษาใหม่ทุกคนควรได้ศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับปรัชญาต่าง ๆ สามารถที่จะร่วมรับรู้ความยุ่งยากของสถาบัน รวมทั้งรู้เรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์และเห็นความเป็นมาของมนุษยชาติ ดังนั้นจึงควรให้นักศึกษาทุกคนได้เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปที่รวมถึงการศึกษาอารยธรรมตะวันตกโดยเฉพาะ คือ จริยศาสตร์ ศาสนา สังคมศาสตร์ ชีววิทยา วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวรรณคดี ซึ่งมหาวิทยาลัยแอมเฮอรัสได้สร้างวิชาชื่อ "สถาบันเศรษฐกิจและสังคม" (Social and Economic Institution) เป็นกฤษฎีกาการศึกษาสังคมศาสตร์ อันนับได้ว่า เป็นรูปแบบแรกของวิชาพื้นฐานทั่วไป อีกวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในสมัยแรกของวิชาพื้นฐานทั่วไปคือ วิชา "อารยธรรมร่วมสมัย" (Contemporary Civilization) ซึ่งเปิดสอนที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะอภิปรายสาเหตุของการที่สหรัฐเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 1 อันจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีความคิดที่กว้างขวางขึ้น ต่อมาในสมัยของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด การจัดวิชาพื้นฐานทั่วไปเป็นไปเพื่ออนุรักษ์แนวความคิดของเสรีชนในสังคมประชาธิปไตย และ เน้นคุณภาพของชีวิตมนุษย์ในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยมีมุ่งให้การศึกษาและฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ มีประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งแนวคิดและการจัดสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปนี้ ได้แพร่หลายไปเป็นลำดับจนทั่วสหรัฐอเมริกา เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่สนับสนุนการแพร่ขยายของวิชาพื้นฐานทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา คือ การจัดวิชาพื้นฐานทั่วไปทำให้การศึกษาเกิดความสมดุลขึ้นทั้งนี้เนื่องมาจากการศึกษาในสาขาวิชาอื่น ๆ แม้วิชาพื้นฐานทั่วไปจะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้กว้าง อย่างที่ผู้มีการศึกษาคควรรู้ ชาร์เตอร์

¹ Paitoon Sinlarat, "General Education: Developing a Program for Thai Universities," (Ph.D. dissertation, School of Education University of Pittsburg, 1976), pp. 20-43.

(W.F. Charters)) กล่าวว่ วิชาพื้นฐานทั่วไปนั้นเริ่มมาจากความต้องการที่จะแกแนว
 คติที่เน้นทางวิชาเฉพาะจนเกินไป ประกอบกับความต้องการให้รู้เรียนได้เรียนรูและปรับตัว เพื่อ
 สามารถดำเนินชีวิตได้คววดีทางแห่งปัญญา เพราะถือว่าบุคคลจะเรียนเพื่อประกอบอาชีพแค่เพียง
 อย่างเดียวยังไม่เพียงพอ แต่ควรจะเป็นพลเมืองดี มีความเข้าใจสังคมและสามารถช่วยแก้ปัญหา
 ของสังคมที่ตนเองมีส่วนร่วมและเผชิญอยู่ควย สำหรับรายละเอียดของวิชาพื้นฐานทั่วไปจะนำ
 มากล่าวในหัวข้อต่อไป

ก. ความหมายและจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป

ในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีผู้กล่าวถึงวิชาพื้นฐานทั่วไปในทัศนะต่าง ๆ กัน เกรย์
 (William S. Gray) ได้ให้ความหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปไว้ว่า หมายถึง การศึกษา
 ที่จัดให้สำหรับทุกคน มีประโยชน์แก่ทุกคนที่จะได้เรียนรู้ เพื่อปรับตัวในฐานะเป็นเอกัตบุคคล และปรับ
 ตัวให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี² เดฟวินเจอร์ (Warren C. Lovinger) ให้ความ
 เห็นไว้ว่าวิชาพื้นฐานทั่วไปเป็นการศึกษาที่จำเป็นสำหรับผู้ได้รับการศึกษาทั้งหลายโดยมีต้องคำนึงถึง
 วิชาชีพเฉพาะสาขาของแต่ละบุคคล³ เคอะ คาร์เนกี ฟาวเดชั่น (The Carnegie
 Foundation) ให้ความหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปว่า เป็นการศึกษที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้
 ความคิด ในเรื่องของวัฒนธรรม และมีทักษะพื้นฐานที่มีผลดีจำเป็นต้องมีในกาแสวงหาความรูตลอด
 ชีวิต นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปไว้ควยว่า เพื่อสร้างทักษะในการศึกษา

¹ W.F. Charter, " General Survey Courses," Journal of Higher Education 13(January 1942): 3.

² William S. Gray, General Education: its Nature, Scope and Essential Elements (Chicago: The University Press, 1934), p. 1.

³ Warren C. Lovinger, General Education in Teacher Colleges (New York: American Association of College for Teacher Education, Onconta, 1948), p. 1.

ขั้นสูงและการศึกษาค้นคว้า เพื่อจัดเวลาให้นักศึกษาได้ศึกษาแนวคิดที่สำคัญ ตลอดจนความหมายของแนวคิดนั้นทางค่านิยม ศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปะ และเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ (Integrated Learning) ที่ทำให้นักศึกษามีใจกว้างขวางและเข้าใจวิชาการในแนวที่กว้างและซับซ้อนได้¹

วิจิตร ศรีสอน กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป เพื่อให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองดีแก่ทุกคน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม และเพื่อช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะ และอุปนิสัยให้เหมาะสมกับการเป็นปัญญาชน² หลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปไว้ว่า

เพื่อความเจริญงอกงามในทันปัญญาธรรม จริยธรรม และคุณธรรม เพื่อความมีประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย และเพื่อความรอบรู้ในศิลปวิทยาการทั่วไปที่จะส่งเสริมให้มีบุคลิกภาพการปรับตัวที่เหมาะสมแก่การเป็นครูและการเป็นผู้นำที่ดี

ข. ประเภทของวิชาพื้นฐานทั่วไป

วิชาพื้นฐานทั่วไปที่จัดอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ นั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

คือ

- 1) หลักสูตรแกน (Core Curriculum) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ

¹ A Commentary of the Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching, Missions of the College Curriculum: A Contemporary Review with Suggestions (San Francisco: Jossey-Bass, Publishers, 1978), pp. 164-165.

² วิจิตร ศรีสอน, หลักการอุดมศึกษา, หน้า 81.

³ สภาการฝึกหัดครู, หลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520), หน้า 1.

คือ แบบที่หลักสูตรกำหนดขอบเขตของปัญหาและกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ให้ (Preplanned core) และแบบที่อาจารย์กับนักศึกษาช่วยกันกำหนดขอบเขตของปัญหาและกิจกรรมการเรียนรู้ (Open Core)¹ หลักสูตรแกนนี้พบระดับผู้เรียนที่มีลักษณะคล้ายกัน

2) หลักสูตรประเภทกระจายสัดส่วนรายวิชา (Distribution Requirements) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ

ก. การกระจายสัดส่วนรายวิชาตามที่กำหนดให้ (Prescribed distribution requirements)

ข. การกระจายสัดส่วนรายวิชาโดยกำหนดขั้นต่ำให้ (Minimally prescribed or " smogasbord" distribution requirements)

ค. การกระจายสัดส่วนรายวิชาโดยการแนะนำให้เรียน (Recommended distribution guidelines)

ง. การจัดโปรแกรมแบบอื่น ๆ เช่น การจัดแบบสมรรถฐาน (Competency or outcome-based general education program) เป็นต้น²

3) หลักสูตรแบบให้เลือกเสรี (Free Electives) การจัดหลักสูตรแบบนี้ผู้เรียนสามารถกำหนดวิชาพื้นฐานทั่วไปจากวิชาที่เขาเลือก หรือผู้เรียนอาจจะไม่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปเลยก็ได้³

¹ Daniel Tanner and Laurel N. Tanner, Curriculum Development: Theory into Practice, 2d ed. (New York: Macmillan Publishing Co., 1980), p. 481.

² Arthur Levine, "General Education," in Handbook on Undergraduate Curriculum, ed Arthur Levine (San Francisco: Jossey bass Publishers, 1978), p. 9.

³ Ibid., p. 14.

การจัดวิชาพื้นฐานทั่วไปมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนไปเป็นแบบเลือกเสรีมากขึ้น ตามที่แบลคเบิร์นและคณะ (Blackburn and Other) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย 270 แห่งในสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี ค.ศ. 1967-1974 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงในโปรแกรมวิชาพื้นฐานทั่วไปเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรกจากการบังคับรายวิชาเป็นการกระจายสัดส่วนรายวิชา และระยะที่สองจากการกระจายสัดส่วนรายวิชาเป็นวิชาเลือกเสรี¹

ค. การจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป

วิชาพื้นฐานทั่วไปประกอบด้วยรายวิชาใหญ่ ๆ 3 ประเภทคือ รายวิชาเบื้องต้น (Introductory disciplinary course) รายวิชาระดับสูง (Advanced disciplinary courses) รายวิชาสหวิทยาการ (Interdisciplinary course) นอกจากนี้ยังมีวิชาประเภทอื่น ๆ เช่น วิชาสัมมนาปีชั้นปีที่ 1 (Freshman seminars) วิชาสัมมนาปีชั้นปีที่ 4 (Senior seminars) และวิชาวรรณคดีหรือเสียง (Great books courses) เป็นต้น นอกจากนี้ วิจารณ์ ศรีสอน ได้กล่าวถึงวิธีจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปว่า ประมวลได้เป็น 3 แบบคือ แบบหนังสืออมตวิทยา (Great Book Approach) แบบสหสัมพันธ์ระหว่างวิชา (Broad Interdisciplinary Courses) แบบถือเอาความต้องการรวมของผู้เรียนเป็นหลัก (Life Adjustment or Common Needs of Young Adults) และวิธีการจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปให้สัมพันธ์กับวิชาชีพนั้นมีอยู่ 2 วิธีใหญ่ ๆ คือ จัดแบบแยก (Separation) เป็นการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปก่อนหรือหลังวิชาชีพ ส่วนมากมักจะจัดในรูประดับต้น - ระดับปลาย (Lower - Upper Division) เช่น ถ้าหลักสูตร 4 ปี ก็จัด 2 ปีแรกเป็นระดับต้น (Lower Division)

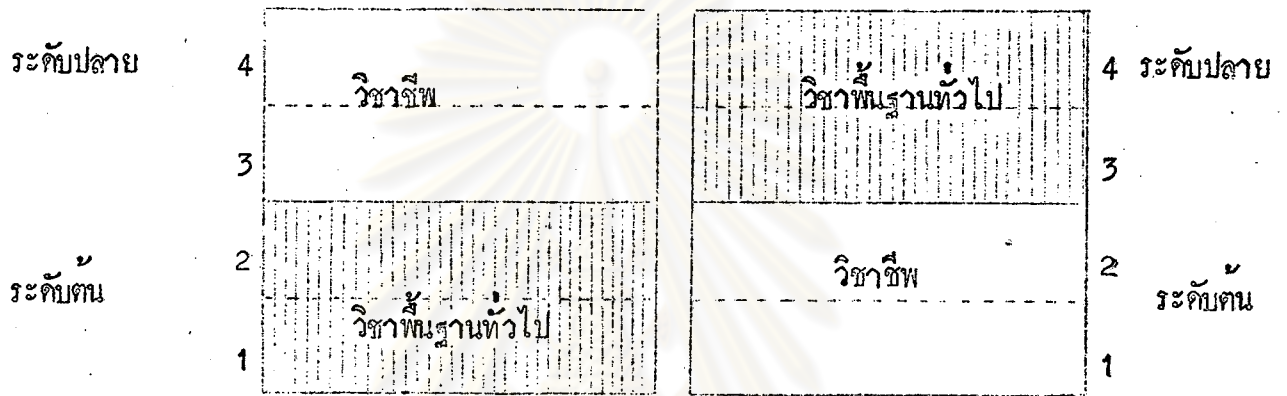
¹ R. Blackburn, ed al., Changing Practices in Undergraduate Education (Berkeley, Calif.: Carnegie Council on Policy Studies in Higher Education, 1976), p. 37.

² Arthur Levine, "General Education," pp. 18-19.

และ 2 ปีหลังเป็นระดับปลาย (Upper Division) แล้วอาจจะจัดให้เรียนวิชาพื้นฐาน
ทั่วไปหรือวิชาชีพก่อนก็ได้ใน 2 ปีแรก และวิชาที่เหลือใน 2 ปีหลัง ดังในแผนภูมิ

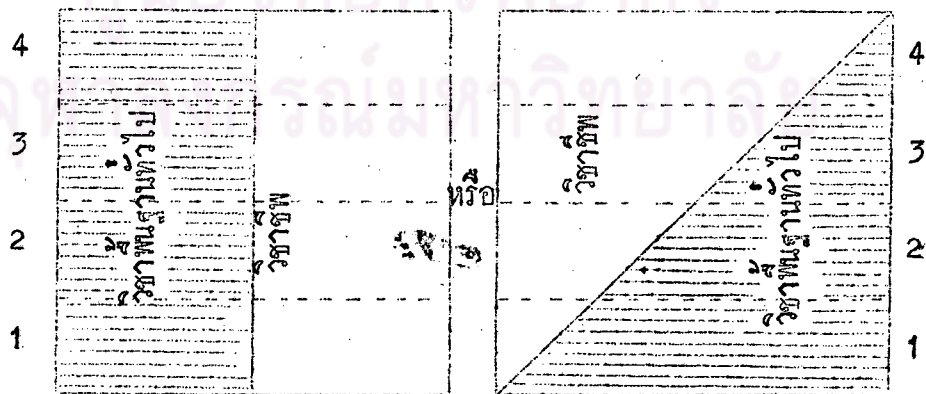
แผนภูมิที่ 1 แสดงการจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปแบบวิธีแยก

004165

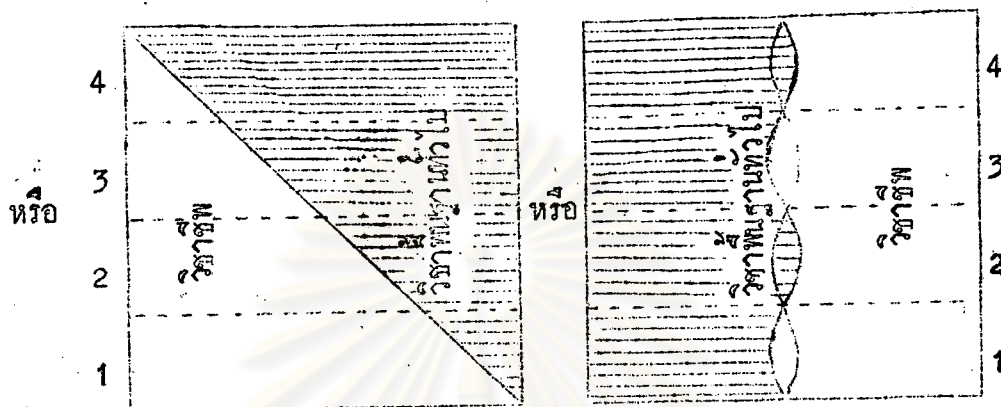
การจัดอีกวิธีหนึ่งคือ การจัดแบบวิธีคู่ขนาน (Parallel) คือจัดให้ยูเรียนได้เรียน
วิชาพื้นฐานทั่วไปคู่ขนานกันไปกับวิชาที่ตลอดหลักสูตร โดยเริ่มต้นตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 4 อัตราส่วน
ระหว่างวิชาทั้งสองอาจแตกต่างกันไปแล้วแต่ความเหมาะสม ดังในแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 2 แสดงการจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปแบบวิธีคู่ขนาน

¹ วิจารณ์ ศรีसान, หลักการอุดมศึกษา, หน้า 81 - 83.

แผนภูมิที่ 2 (ต่อ)

ง. เนื้อหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป

เนื้อหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปมักจะแตกต่างกันไปตามแต่ละสถาบัน ส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยวิชาประเภททักษะขั้นสูง (Advanced Learning Skills) วิชาที่กระจายสาขาวิชา (Field distribution subjects) และวิชาที่เกี่ยวกับความเข้าใจทั่วไป (General understanding courses)¹ สำหรับเนื้อหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาของไทย จะมีทั้งวิชาประเภททักษะ เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ พลศึกษา และวิชาที่ให้ความรู้ทั่วไปอย่างกว้าง ๆ เช่น เหตุการณ์โลกปัจจุบัน อารยธรรมเปรียบเทียบ อนามัยส่วนบุคคลและชุมชน เป็นต้น²

¹ Arthur Levine, "General Education," p. 20.

² ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา, "หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป," หน้า 52 - 53.

จากคุณลักษณะของวิชาพื้นฐานทั่วไปที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าวิชาพื้นฐานทั่วไปเป็นวิชาที่ปลูกฝังการดำรงชีวิต อันประกอบด้วยความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์ ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม และวัฒนธรรมซึ่งก่อให้เกิดความรู้อย่างกว้างขวางแก่ผู้เรียน วิชาพื้นฐานทั่วไปจึง เป็นวิชาที่จำเป็นอย่างมากสำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา แต่การที่หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปจะบรรลุเป้าหมายได้นั้นจะต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญคือ การนำหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ไปใช้ให้เกิดผลแก่ผู้เรียน

การนำหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นถาวรนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จันตรา (Arvida Chandra) กล่าวว่า "การนำหลักสูตรไปใช้คือ การทดลองใช้เนื้อหาวิชา วิธีการสอน เทคนิคในการประเมินผล การใช้อุปกรณ์การสอน แบบเรียนและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน"¹ โบแชมป์ (George A. Beauchamp) กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้ว่า หมายถึง การนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติโดยประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอน² และซาร์ง บัศวี โคกกล่าวไว้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับสอนเป็นประจำทุกวัน³

¹Arvida Chandra, Curriculum Development and Evaluation in Education (New Delhi: Sterling Publishers, 1977), p. 10.

²George A. Beauchamp, Curriculum Theory, 3d (Wilmelms, Illinois: The Koggs Press, 1975), p. 164.

³ซาร์ง บัศวี, ทฤษฎีหลักสูตร (ตอนที่ 2), (กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2504), หน้า 165.

จากคำนิยามดังกล่าวสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอน อันประกอบด้วยการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดหาทรัพยากรหรือปัจจัยในการเรียนการสอน และการเรียนการสอน ดังนั้นการนำเอาหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ไปใช้ให้เกิดผลแก่ผู้เรียนจึงหมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

ปัญหาของการนำหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปไปใช้

หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปส่วนใหญ่มักจะมีผลดีและมีคุณค่าเมื่อเป็นทฤษฎี แต่มักจะประสบความล้มเหลวเมื่อนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากนักศึกษาก่อนหน้านี้ไม่เห็นความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป แมคแกรท (Earl J. McGrath) กล่าวว่า อุปสรรคที่สำคัญของการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในสหรัฐอเมริกา คือ การขาดแคลนอาจารย์ที่เตรียมตัวอย่างเพียงพอเพื่อวิชานี้² พลสิทธิ์ หนูชูชัย ได้กล่าวถึงปัญหาการจัดการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปทั้งในลักษณะที่เป็นสาขาวิชาเดี่ยว และสาขาวิชาผสมนั้น ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะการจัดในลักษณะวิชาเดี่ยว เนื้อหาของรายวิชาก็เป็นเอกเทศ ไม่มีการเชื่อมโยงประสานกับรายวิชาอื่น ส่วนการจัดการสอนในลักษณะวิชาผสมนั้น มักจะเป็นการนำเนื้อหามาวางเรียงต่อกันเป็นตอน ๆ เวลาสอนก็สอนทีละเนื้อหาจบลงเป็นตอน ๆ แม้ว่าจะตั้งชื่อว่าเป็นการผสมผสานศาสตร์ (integrated knowledge) ก็เป็นการผสมแค่ชื่อวิชาเท่านั้น เสรี วงศ์มณฑล และปรีชญา เวสารัชช ใกล้เคียงผลการประเมินหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไว้ค่อนข้างว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ให้นิยามนักศึกษายังไม่เข้าใจ

¹ Arthur Levine, "General Education," pp. 21-23.

² Earl J. McGrath, "Teachers of General Education," Journal of General Education 1(October 1946), p. 83.

³ พลสิทธิ์ หนูชูชัย, "วิชาพื้นฐานทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษา: ร่วมกันคิดแต่ไม่ร่วมกันทำ," วารสารธรรมคำแหง 7 (เมษายน 2523): 319.

ปรัชญาของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป และเนื้อหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปนั้น ครอบคลุมกับระดับมัธยม ของ
เรื่งนี้มีบรรยากาศไม่เหมาะสม การสอนหลายคนเป็นปัญหาสำคัญ เพราะผู้สอนต่างคนต่างสอน มี
ทัศนคติที่ไม่ตรงกัน และความสามารถแตกต่างกัน

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ สุมนา คำทอง และบุรณ เกตุทัตสา ได้ทำการศึกษา
สถานภาพ ปัญหา และความต้องการในการเรียนการสอนกระบวนวิชาทางสังคมศาสตร์ และมนุษย-
ศาสตร์ ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์การแพทย์ ระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า วิธีการเรียน
การสอนวิชาทางสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์การแพทย์ระดับปริญญาตรี
ปีการศึกษา 2521 อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยายล้วนแต่นักศึกษาต้องการวิธีบรรยายที่มี สไลด์ทัศนูป
กรณ์ประกอบ และต้องการให้พาไปศึกษานอกสถานที่ ปัญหาที่สำคัญคือ การนำกระบวนวิชาทางสังคม
ศาสตร์มาสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทำให้นักศึกษาต้อง เรียนหนักเพิ่มขึ้น มิฉะนั้นจะคง
ลทธิวิชาที่หลง นักศึกษาขาดความรู้รอบประกอบ จำนวนนักศึกษาแต่ละห้องมีมากเกินไป และวิธีการสอน
ของอาจารย์ไม่เหมาะสม²

เจริญ คันธวงศ์ ได้ทำการศึกษาสถานภาพและการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัย
เอกชน เมื่อปี พ.ศ. 2522 พบว่า ปัญหาในทางการเรียนการสอนในวิทยาลัยเอกชนเกิดจาก
ผู้สอนไม่มีคุณภาพ ขาดเทคนิคการสอนที่ดี และไม่มีเวลาให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ ผู้เรียนไม่เห็น

¹เสวี วงศ์เชษฐ และปรัชญา เวสารัชช์, "สรุปผลการประเมินหลักสูตรพื้นฐานทั่วไป,"
เอกสารประกอบการสัมมนาการปรับปรุงหลักสูตรพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ หาด
แดง ชลบุรี 10-12 มกราคม 2524, หน้า 2-3. (อัครดำเน).

²บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, สุมนา คำทอง และบุรณ เกตุทัตสา, "รายงานการวิจัยเรื่อง
การศึกษาสถานภาพ ปัญหา และความต้องการในการเรียนการสอน กระบวนวิชาทางสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์การแพทย์ระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย." เอกสารประกอบ
การประชุมทางวิชาการเรื่อง วิชาพื้นฐานทั่วไป ณ ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 - 4
สิงหาคม 2522, หน้า 135. (อัครดำเน).

ความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป และไม่ศึกษาคนควาเพิ่มเติมอย่างจริงจัง¹

ไพฑูรย์ สินดารัตน์ ได้ทำการศึกษาดูสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป เมื่อปี พ.ศ. 2522 จากรายงานขั้นต้นของการวิจัย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปที่สอนอยู่นั้นมุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดเห็นและสติปัญญากว้างขวางขึ้น แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปที่เรียนอย่างแน่ชัด ในกานเนื้อหาอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นตรงกันคือ เรียนความรู้กว้าง ๆ เป็นเนื้อหาเบื้องต้นของวิชา ส่วนในกานสภาพการเรียนการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่พอใจที่จะสอน และส่วนใหญ่สอนรวมกัน ใช้วิธีการบรรยายมาก ใ้ข้ออุปกรณอย ผู้เรียนมากเป็นปัญหา ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นเห็นเดียวกับอาจารย์²

เรณู มลสวัสดิ์ ได้ทำการศึกษาพัฒนาการของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. 2523 พบว่า กานการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีปัญหาเกี่ยวกับ ผู้เรียนมีจำนวนมาก ทำรดาษาใหม่มีจำนวนน้อยและขาดแคลนคำราที่คีและเหมาะสม ของ เรียนมีเสียง รบกวนและวัสดุอุปกรณ์การสอนมีคุณภาพไม่ดี เนื้อหาวิชาบางวิชากว้างและซ้ำ ซอนกับระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนขาดทัศนคติที่คีในการเรียน ขาดความถนัดและความสนใจในบางวิชา ไม่เห็นความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป และขาดทักษะในการค้นควาหาความรู้เพิ่มเติมควยคำราภาษาต่างประเทศ³

¹เจริญ คันธวงศ์, "รายงานกรวิจัยเรื่อง สถานภาพและการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ในวิทยาลัยเอกชน," เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่องวิชาพื้นฐานทั่วไป ณ ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2-4 สิงหาคม 2522, หน้า 1 - 6. (อัครสำเนา).

²ไพฑูรย์ สินดารัตน์, "รายงานขั้นต้นของการวิจัยเรื่อง สถานภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป," เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง วิชาพื้นฐานทั่วไป ณ ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 - 4 สิงหาคม 2522, หน้า 9 - 21. (อัครสำเนา).

³เรณู มลสวัสดิ์, "พัฒนาการของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 178.

จากข้อเขียนข้างต้นที่นำมาอ้างอิงรวมทั้งหมดการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของวิชาพื้นฐาน
 ทั่วไป ตลอดจนสถานการณ์และปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษา
 บางแห่งในฐานะที่ผู้วิจัยอยู่ในวิทยาลัยครู และยังไม่มีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการ
 สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครูมาก่อน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนการ
 สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครูว่าเป็นเช่นใด มีปัญหาที่คอยเพียงใดหรือไม่ เพื่อจะได้เป็น
 แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร และวิธีการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครู
 ให้ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐาน
 ทั่วไปในวิทยาลัยครู จึงจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยครู ตลอดจนลักษณะการจัดหลักสูตร
 การบริหารหลักสูตร และการจัดปัจจัยในการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูไว้อย่างย่อ ๆ ดังนี้

ประวัติและความเป็นมาของวิทยาลัยครู

การจัดการฝึกหัดครูเริ่มเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2435 โดยตั้งเป็นโรงเรียนฝึกหัด
 อาจารย์ สอนในหลักสูตรระดับประโยคครูประถม กำหนดเวลาเรียน 2 ปี การสอนระดับนี้ได้ขยาย
 ไปสอนในต่าง ๆ หลายแห่งรวมทั้งส่วนภูมิภาคด้วย ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู เมื่อ
 พ.ศ. 2459 สังกัดกองฝึกหัดครู กรมวิสามัญศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2497 ได้มีการจัดตั้ง
 กรมการฝึกหัดครูขึ้น ในปี พ.ศ. 2515 กรมการฝึกหัดครูมีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด 29 แห่ง เป็น
 วิทยาลัยครูเก่า 27 แห่งและเป็นวิทยาลัยครูใหม่ที่เพิ่งเริ่มเปิดทำการสอนในปี พ.ศ. 2515
 2 แห่ง ต่อมาในปี พ.ศ. 2516 ก็ได้มีการประกาศตั้งวิทยาลัยครูใหม่เพิ่มขึ้นอีก 7 แห่ง รวม
 เป็น 36 แห่ง เติมวิทยาลัยครูแต่ละแห่งเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)

¹ กรมการฝึกหัดครู, ประวัติกรมและวิทยาลัยครู (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว, 2517), หน้า 1 - 17.

และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษามัธยมศึกษาชั้นสูง (ประกาศนียบัตรชั้นสูง) จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยครูบางแห่งจึงได้เริ่มเปิดสอนในระดับปริญญาตรี โดยให้หลักสูตร ป.อ. (ประกาศนียบัตรวิชาการอุดมศึกษา) ภายหลังจึงได้เปลี่ยนมาเป็น ค.บ. (ครุศาสตร์บัณฑิต) ในปี พ.ศ. 2518 วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่งก็ได้รับการยกฐานะให้เป็นสถาบันอุดมศึกษา¹ ปัจจุบันทุกแห่งเปิดทำการสอนถึงระดับปริญญาตรี (ค.บ.)

วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่งนี้ถ้าพิจารณาตามระยะเวลาของการพัฒนาที่จะแบ่งออกได้เป็น 2 พวกคือ วิทยาลัยครูเก่า และวิทยาลัยครูใหม่ ซึ่งต่อไปนี้จะกล่าวถึงเฉพาะวิทยาลัยครู 12 แห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

วิทยาลัยครูเก่า ได้แก่ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูนครพนม วิทยาลัยครูจันทบุรี วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูธนบุรี

วิทยาลัยครูใหม่ ได้แก่ วิทยาลัยครูที่เพิ่งเริ่มเปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา ได้แก่ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูจันทบุรี วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูเชียงใหม่

เนื่องจากวิทยาลัยครูเก่าเป็นวิทยาลัยครูที่เปิดมานานแล้ว จึงมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ และบุคลากร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ วิทยาลัยครูเก่าจึงสามารถที่จะเปิดทำการในระดับปริญญาตรี ไกลก่อนวิทยาลัยครูใหม่ ดังจะเห็นได้จากวิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูอุบลราชธานี และวิทยาลัยครูจันทบุรี ที่สามารถเริ่มเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 โดยเปิดสอนตามหลักสูตร ป.อ. (ประกาศนียบัตรวิชาการอุดมศึกษา) ใช้เวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 4 ภาคเรียนหลังจากจบ ป.กศ.ชั้นสูง ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 จึงได้เปลี่ยนจาก ป.อ. มาเป็น ค.บ.

¹"พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518," ราชกิจจานุเบกษา 92(27 กุมภาพันธ์

(กฎศาสตราบัณฑิต) โดยให้หลักสูตรการฝึกหัดครู ของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 มี การเรียนวิชาต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน¹ หลังจากจบ ป.กศ.ชั้นสูง หรือ พ.ม. แล้ว

ส่วนวิทยาลัยครูใหม่นั้นเริ่มเปิดทำการสอนถึง ระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นมา โดยให้หลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 เช่นเดียวกับ วิทยาลัยครูเก่า

ลักษณะการจัดหลักสูตรในวิทยาลัยครู

หลักสูตรที่วิทยาลัยครูใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 จัดเป็นหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาแบ่งการเรียนออกเป็น 2 ระดับคือ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง เป็นการศึกษาระยะแรก และระดับปริญญาตรีเป็นการศึกษา ระยะที่ 2 โดยในแต่ละระดับเป็นการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งสามารถจะออกไปประกอบอาชีพได้ และศึกษาต่อในระดับสูงต่อไปได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ในแต่ละระดับใช้เวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 4 ภาค เรียน หลักสูตรนี้มีเป้าหมายที่จะผลิตนักศึกษาให้เป็นคนดี ครูดี และผู้มีความรู้ดี ตลอดจนส่งเสริม ความถนัดทางการงานที่อาจเป็นวิชาชีพพองได้ จึงได้แบ่งเป็นกลุ่มวิชาใหญ่ ๆ 3 กลุ่มคือ กลุ่มวิชา พื้นฐานทั่วไปซึ่งได้แก่ กลุ่มวิชาภาษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชา สร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มวิชาชีพครู ซึ่งได้แก่วิชาการศึกษากลุ่มวิชาเฉพาะ ซึ่งได้แก่วิชาการที่ จะนำไปใช้สอนหรือปฏิบัติงานตามสาขาวิชาที่ถนัด หรือต้องการจะศึกษาให้ลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังมีกลุ่ม วิชาเลือกอื่น ๆ ที่อาจเลือกเรียนได้จากกลุ่มวิชาต่าง ๆ ทั้ง 3 กลุ่ม เพื่อส่งเสริมตามความสนใจ และความถนัด²

สัดส่วนของกลุ่มวิชาในแต่ละระดับของหลักสูตร กำหนดหน่วยกิตขั้นต่ำของกลุ่มวิชาเป็นดังนี้³

¹ สภาการฝึกหัดครู, หลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519, หน้า 4.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 3 - 8.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 8.

ระดับ	วิชาพื้นฐาน	วิชาชีพครู	วิชาเฉพาะ	วิชาเลือก	รวม
ประกาศนียบัตรวิชาการ- ศึกษาระดับสูง	24	24	22	-	70
ปริญญาตรี	14	18	27	6	65
รวม	38	42	49	6	135

สำหรับหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปนั้น ได้กำหนดไว้ให้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง และปริญญาตรี ดังนี้¹

กลุ่มวิชา	ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง	ระดับปริญญาตรี
ภาษา	6 หน่วยกิต	2 หน่วยกิต
มนุษยศาสตร์	4 หน่วยกิต	4 หน่วยกิต
สังคมศาสตร์	4 หน่วยกิต	4 หน่วยกิต
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6 หน่วยกิต	- หน่วยกิต
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	4 หน่วยกิต	4 หน่วยกิต
รวม	24 หน่วยกิต	14 หน่วยกิต

ลักษณะการจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครู เป็นแบบการกระจายสัดส่วนรายวิชาตามที่กำหนดให้ (Prescribed distribution requirements)

¹ ราชการฝึกหัดครู, หลักสูตรการฝึกหัดครูของ ราชการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519, หน้า 11.

การบริหารหลักสูตรในวิทยาลัยครู

ผู้บริหารงานวิชาการในวิทยาลัยครูจะท่องเที่ยวขอพบเข้ เนื้อหา ความมุ่งหมายของหลักสูตร ร่วมกับคณะอาจารย์ ประชุมชี้แจงให้อาจารย์เข้าใจวัตถุประสงค์ เนื้อหาของหลักสูตร โดยเฉพาะ รองอธิการฝ่ายวิชาการจะท่องเที่ยวมีความรอบรู้ในหลักสูตรนี้เป็นอย่างดี ส่วนในคานรายละเอียดเฉพาะ รายวิชา หัวหนาคณะวิชาและหัวหน้าภาควิชาจะท่องเที่ยวเข้าใจเป็นอย่างดี ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร รองอธิการฝ่ายวิชาการจะท่องเที่ยวทำหน้าที่ศึกษาค้นคว้าไปยังหน่วยศึกษานิเทศก์ แล้วแจ้ง คำตอบให้คณะอาจารย์ทราบ อาจารย์แต่ละคนจะท่องเที่ยวรับผิดชอบทำ Course Syllabus ประจำ วิชา ในคานการปรับปรุงหลักสูตร รองอธิการเป็นผู้รับข้อเสนอแนะจากคณาจารย์ในภาควิชาที่ท่องเที่ยว ให้เปลี่ยนแปลง แล้วนำเสนอรองอธิการ เพื่อนำเข้าสู่สภาการฝึกหัดครู เพราะสภาการฝึกหัดครูเท่านั้นที่มีหน้าที่พิจารณาการเปลี่ยนแปลง และอนุมัติ

การจัดทำ โครงการหรือแผนการ วิชาเรียนการสอนตลอดหลักสูตรของวิทยาลัยนั้น บางวิทยาลัย รองอธิการฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำ บางวิทยาลัยเป็นหน้าที่ของแผนกทะเบียนและวัดผล จะ ต้องจัดทำตารางสอนของคณะวิชา ของภาควิชา ให้เสร็จก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อให้หัวหน้าภาควิชา สามารถจัดอาจารย์ผู้สอนได้อย่างเหมาะสม

การบริหารหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครู เป็นการบริหาร โดยภาควิชา ภาควิชา ใดที่มีวิชาพื้นฐานทั่วไปรวมอยู่ด้วย หัวหน้าภาควิชาจะท่องเที่ยวจัดอาจารย์ในภาคมาทำการสอนวิชาพื้นฐาน ทั่วไปนั้น ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 กานต์ ภูณาคัด และคณะอื่น ๆ , "ภารกิจของผู้บริหารในวิทยาลัยครู" (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารการศึกษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 11. (รายงานประกอบการเรียน วิชาหลักการบริหารการศึกษ ภาคเรียน ปีการศึกษา 2522).

การจัดปัจจัยการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู

ห้องสมุดของวิทยาลัยจะเป็นศูนย์แห่งวิชาการ มีคณะกรรมการบริหารห้องสมุดรับผิดชอบ และใช้เป็นแหล่งสอนวิชาบรรณารักษะให้กับนักศึกษาที่เลือกเรียนเป็นวิชาเอกและวิชาโท การจัดซื้อหนังสืออ้างอิงจะร่วมมือกับภาคีวิชาต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ด้านการเรียนการสอน

ใส่ทัศนูปกรณ์ และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ วิทยาลัยจัดให้มีการอำนวยความสะดวกในค่านใส่ทัศนูปกรณ์แก่อาจารย์ผู้สอน เช่น จัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการประจำวิชา ห้องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายต่าง ๆ โดยมอบให้หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบอำนวยความสะดวกให้แก่ อาจารย์ ยกเว้นห้องปฏิบัติการประจำวิชา หัวหน้าภาควิชาจะเป็นผู้รับผิดชอบ

ตำราและเอกสารประกอบการศึกษา วิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะมีโครงการผลิตตำราเรียนของวิทยาลัย มีแผนกผลิตตำราเอกสารเย็บเล่ม โรเนียวคำสอนประกอบการสอน เพื่อให้อาจารย์ได้รับความสะดวก และเป็นการส่งเสริมผลงานทางวิชาการของอาจารย์ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย